

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณา
ของวุฒิสภา

อ.พ. ๑๘/๒๕๖๔

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
www.senate.go.th

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำเสนอข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔

ทั้งนี้ เพื่อใช้ในราชการรงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิง เบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ธันวาคม ๒๕๖๔

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นางสาวนภาพร ใจสัจจะ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ขาดบุษย์จารุ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวชนิดาภา มงคลเลิศพล	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวกรรณิกา พัสระ	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวรัตติกาลย์ น้อยนวม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางกาญจนา ผลาชีวะ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๒๔๒๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษา เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

ส่วนที่ ๑ สารระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สารระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	๑
๒. บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	๕
๓. ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข) กับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	๑๕

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	- ๑ -
๒. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	- ๓ -

ภาคผนวก

: สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๔๒๒๗ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	(๑)
: ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	(๓)
: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) พร้อมสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการ) และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	(๗)

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

สาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และได้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อกำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒)

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ผู้พิพากษาและตุลาการพ้นจากตำแหน่ง แต่ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ ตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ และมีได้กำหนดให้วุฒิสภาถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งแล้ว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ในส่วนที่เกี่ยวกับการนำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งและการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ รวมทั้งยกเลิกเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งกรณีวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่ง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีเนื้อหาพร้อมจำนวน ๓ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่ง
ของข้าราชการตุลาการ โดยแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๐^๑ (ร่างมาตรา ๓) ทั้งนี้ โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๒.๑ การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา
ที่ให้นำความกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์เพื่อทรงทราบ มีกรณีตามมาตรา ๓๒ (๑) (๓) หรือ (๘)^๒
ดังต่อไปนี้

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๐ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๙๐ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ผู้พิพากษาและตุลาการพ้นจากตำแหน่ง แต่ในกรณีที่
พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ ตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษให้นำความกราบบังคมทูล
เพื่อทรงทราบ”

^๒ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎร
ลงมติเห็นชอบแล้ว) มาตรา ๓ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ ข้าราชการตุลาการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๓๓ วรคสองและวรรคสี่

(๓) พ้นจากราชการตามมาตรา ๘/๑

(๔) โอนไปรับราชการฝ่ายอื่น

(๕) ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

(๖) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๕

(๗) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๕

(๘) ถูกสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก

การพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) (๓) หรือ (๘) ของข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ให้นำความ
กราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ถ้าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) (๔) (๕) หรือ (๗) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมี
พระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง โดยให้มีผลตั้งแต่วันออกจากราชการหรือวันโอน แล้วแต่กรณี”

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑) ตาย

๒) พ้นจากราชการเนื่องจากมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ตามมาตรา ๘/๑^๓

๓) ถูกสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก

๒.๒ การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ที่ให้นำความกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์เพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง โดยให้มีผลตั้งแต่วันออกจากราชการหรือวันโอน แล้วแต่กรณี มีกรณีตามมาตรา ๓๒ (๒) (๔) (๕) หรือ (๗)^๔ ดังต่อไปนี้

๑) ได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง และวรรคสี่^๕

๒) โอนไปรับราชการฝ่ายอื่น

๓) ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

๔) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือขาดคุณสมบัติหรือมิได้ประกอบวิชาชีพตามที่กำหนดในการสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตุลาการ ตามมาตรา ๓๔^๖ หรือเมื่อประธานศาลฎีกาเห็นสมควรให้ข้าราชการตุลาการผู้ใดออกจาก

^๓ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๘/๑ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๘/๑ ข้าราชการตุลาการซึ่งมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์”

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒ ในหน้าที่ ๒

^๕ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๓๓ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๓๓ ข้าราชการตุลาการผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการให้ยื่นหนังสือขอลาออก และเมื่อประธานศาลฎีกามีคำสั่งอนุญาตให้ลาออกแล้ว ให้ข้าราชการตุลาการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันอนุญาต ในการนี้ ประธานศาลฎีกามีอำนาจที่จะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันขอลาออกได้ หากเห็นว่ากรณีเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ แต่ต้องแจ้งการยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอลาออกทราบ และเมื่อครบกำหนดเวลาที่ยับยั้งแล้วให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ถัดจากวันครบกำหนดเวลาที่ยับยั้ง

ถ้าประธานศาลฎีกาไม่ได้อนุญาตให้ลาออกและไม่ได้อับยั้งการอนุญาตให้ลาออกตามวรรคหนึ่งภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้ขอลาออก ให้การลาออกมีผลเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสามสิบวันนั้น

ในกรณีที่ประธานศาลฎีกาประสงค์จะลาออก ให้แจ้งเป็นหนังสือแก่ ก.ต. และเมื่อ ก.ต. ได้อนุญาตแล้วให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง ตุลาการศาลทหาร หรือเพื่อดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อประธานศาลฎีกาหรือ ก.ต. แล้วแต่กรณี และให้การลาออกมีผลนับแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก”

^๖ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๓๔ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๓๔ ข้าราชการตุลาการผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือขาดคุณสมบัติหรือมิได้ประกอบวิชาชีพตามที่กำหนดในการสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมที่ใช้อยู่ในเวลาสมัครตั้งแต่วันสมัครเข้ารับราชการหรือตั้งแต่ก่อนได้รับการบรรจุ ให้ประธานศาลฎีกาด้วยความเห็นชอบของ ก.ต. สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้น และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้ว ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุขาดคุณสมบัติตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ”

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน เหตุทุพพลภาพ หรือเหตุรับราชการนานตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ตามมาตรา ๓๕^๓

๒.๓ กำหนดให้การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการ กรณีผู้ช่วยผู้พิพากษาไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการต่อไป หรือเป็นผู้ช่วยผู้พิพากษามาเป็นเวลาเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง ถึงหนึ่งปีแล้ว และผลของการศึกษาอบรมยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ให้ประธานศาลฎีกาด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) มีอำนาจสั่งให้ออกจากราชการหรือดำเนินการเพื่อให้มีการโอนไปเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมก็ได้ ตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง^๔ ทั้งนี้ โดยไม่ต้องนำความกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์เพื่อทรงทราบ หรือมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง

๒.๔ ยกเลิกบทบัญญัติที่กำหนดให้วุฒิสภามีอำนาจถอดถอนข้าราชการตุลาการออกจากตำแหน่ง

^๓ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๓๕ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๓๕ เมื่อประธานศาลฎีกาเห็นสมควรให้ข้าราชการตุลาการผู้ใดออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน เหตุทุพพลภาพ หรือเหตุรับราชการนานตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ให้กระทำได้ด้วยความเห็นชอบของ ก.ต.

การสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๔ แล้ว ให้กระทำได้เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อข้าราชการตุลาการนั้นถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและดำเนินการสอบสวนตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในส่วนที่ ๒ ของหมวด ๕ และไม่ได้ความเป็นสัตย์ว่ากระทำความผิดที่จะต้องถูกสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก แต่เห็นว่าผู้นั้นมีมลทินหรือมีหมองหมิ่นให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

(๒) เมื่อข้าราชการตุลาการนั้นบกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่สมควรที่จะให้คงเป็นข้าราชการตุลาการต่อไป

(๓) เมื่อข้าราชการตุลาการนั้นเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอ แต่ไม่ถึงเหตุทุพพลภาพ หรือ

(๔) เมื่อปรากฏว่าข้าราชการตุลาการนั้นขาดสัญชาติไทย ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖ (๑๐) หรือไปดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง ตุลาการศาลทหาร หรือตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ”

^๔ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๑๕ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๕ ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาล จะต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาและได้รับการศึกษาอบรมจากสำนักงานศาลยุติธรรมมาแล้วตามระยะเวลาที่ประธานศาลฎีกากำหนดด้วยความเห็นชอบของ ก.ต. แต่ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผลของการศึกษาอบรมเป็นไปตามมาตรฐานของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติสุจริต ความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ และความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นผู้พิพากษา ทั้งนี้ ให้มีการประเมินผลของการศึกษาอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด

ในระหว่างการศึกษาอบรมตามวรรคหนึ่ง ผู้ช่วยผู้พิพากษาผู้ใดไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการต่อไป หรือผู้ช่วยผู้พิพากษาผู้ใดเป็นผู้ช่วยผู้พิพากษามาเป็นเวลาเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดในวรรคหนึ่งถึงหนึ่งปีแล้ว และผลของการศึกษาอบรมยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ให้ประธานศาลฎีกาด้วยความเห็นชอบของ ก.ต. มีอำนาจสั่งให้ออกจากราชการ หรือดำเนินการเพื่อให้มีการโอนไปเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมก็ได้”

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บทวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ

โดยที่ปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๐ บัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ผู้พิพากษาและตุลาการพ้นจากตำแหน่ง แต่ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ ตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคับทูลเพื่อทรงทราบ และมีได้กำหนดให้วุฒิสภานอกถอนบุคคลออกจากตำแหน่งแล้ว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ในส่วนที่เกี่ยวกับการนำความกราบบังคับทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง และการนำความกราบบังคับทูลเพื่อทรงทราบ รวมทั้งยกเลิกเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งกรณีวุฒิสภามีมติให้ออกถอนจากตำแหน่ง ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขกฎหมายด้านการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม การกำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมให้เป็นปัจจุบันสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้

๒. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่งและวาระที่สอง

๒.๑ วาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ^๑

๒.๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่พุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

^๑ สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา บันทึกการประชุมในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ E-Library ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://library.parliament.go.th/index.php/th/house-representatives-documents> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึง ๔ ในหน้าที่ ๑๑

๒.๑.๒ สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งได้กล่าวถึงสารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการคือ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อกำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒)

สำหรับเหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้คือ โดยที่ปัจจุบัน มาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ผู้พิพากษาและตุลาการพ้นจากตำแหน่ง แต่ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ ตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ และมีได้กำหนดให้วุฒิสภาดูดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งแล้ว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ในส่วนที่เกี่ยวกับการนำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งและการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ รวมทั้งยกเลิกเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งกรณีวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่ง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

(๒) ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการ โดยแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๐^{๑๐} (ร่างมาตรา ๓) ทั้งนี้ โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๒.๑) การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาที่ให้นำความกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์เพื่อทรงทราบ มีกรณีตามมาตรา ๓๒ (๑) (๓) หรือ (๘)^{๑๑} ดังต่อไปนี้

^{๑๐} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑ ในหน้าที่ ๒

^{๑๑} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒ ในหน้าที่ ๒

๑) ตาย

๒) พ้นจากราชการเนื่องจากมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ตามมาตรา ๘/๑^{๑๒}

๓) ถูกสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก

(๒.๒) การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาที่ให้นำความกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์เพื่อมีพระบรมราชโองการ^{๑๓} ให้พ้นจากตำแหน่ง โดยให้มีผลตั้งแต่วันออกจากราชการหรือวันโอน แล้วแต่กรณี มีกรณีตามมาตรา ๓๒ (๒) (๔) (๕) หรือ (๗)^{๑๔} ดังต่อไปนี้

๑) ได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๓๓ วรรคสองและวรรคสี่^{๑๕}

๒) โอนไปรับราชการฝ่ายอื่น

๓) ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

๔) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือขาดคุณวุฒิหรือมิได้ประกอบวิชาชีพตามที่กำหนดในการสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตุลาการ ตามมาตรา ๓๔^{๑๖} หรือเมื่อประธานศาลฎีกาเห็นสมควรให้ข้าราชการตุลาการผู้ใดออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน เหตุสุขภาพพลภาพหรือเหตุรับราชการนานตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ตามมาตรา ๓๕^{๑๗}

^{๑๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓ ในหน้าที่ ๒

^{๑๓} ตามร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ ใช้คำว่า “ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง” ซึ่งไม่ตรงกันกับข้อความในร่างพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๗/๑ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๕/๑ และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๖/๑ ที่ใช้คำว่า “ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง”

^{๑๔} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒ ในหน้าที่ ๒

^{๑๕} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕ ในหน้าที่ ๓

^{๑๖} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖ ในหน้าที่ ๓

^{๑๗} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗ ในหน้าที่ ๔

(๒.๓) กำหนดให้การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการกรณีผู้ช่วยผู้พิพากษาไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการต่อไป หรือเป็นผู้ช่วยผู้พิพากษามาเป็นเวลาเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง ถึงหนึ่งปีแล้ว และผลของการศึกษาอบรมยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ให้ประธานศาลฎีกาด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) มีอำนาจสั่งให้ออกจากราชการหรือดำเนินการเพื่อให้มีการโอนไปเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมก็ได้ ตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง^{๑๘} ทั้งนี้ โดยไม่ต้องนำความกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์เพื่อทราบ หรือมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง^{๑๙}

(๒.๔) ยกเลิกบทบัญญัติที่กำหนดให้วุฒิสภามีอำนาจถอดถอนข้าราชการตุลาการออกจากตำแหน่ง

๒.๑.๓ การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังจากที่รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายแสดงความคิดเห็นในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) เนื่องจากอำนาจตุลาการเป็นส่วนหนึ่งในอำนาจอธิปไตยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓^{๒๐} ดังนั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงควรบัญญัติให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการได้มาและการพ้นจากตำแหน่งของผู้พิพากษาหรือตุลาการด้วย เช่น ให้อำนาจรัฐสภาซึ่งเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยมีหน้าที่และอำนาจในการถอดถอนผู้พิพากษาหรือตุลาการ เพื่อให้อำนาจตุลาการมีความยึดโยงกับประชาชน รวมทั้งเป็นการประกันความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม

(๒) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ เพราะเหตุใดจึงมีการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๘๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และนอกจากการแก้ไขเพิ่มเติมตามร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว ยังมีกฎหมายอื่นที่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๘๐ อีกหรือไม่ เช่น การพ้นจากตำแหน่งของตุลาการศาลปกครองหรือการพ้นจากตำแหน่งของตุลาการศาลทหาร

^{๑๘} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๘ ในหน้าที่ ๔

^{๑๙} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๓ ในหน้าที่ ๗

^{๒๐} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๓ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม”

(๓) ระบบการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมในประเทศไทยที่มีการแบ่งการสอบออกเป็น ๓ ประเภทตามวุฒิการศึกษา และมีการกำหนดสัดส่วนข้อสอบและคะแนนสอบของวิชากฎหมายและวิชาภาษาอังกฤษในการสอบแต่ละประเภทไว้แตกต่างกัน ทั้งนี้ โดยปรากฏผลการสอบจากสถิติที่ผ่านมา โดยมีอัตราส่วนของจำนวนผู้สมัครสอบกับผู้สอบผ่านข้อเขียนในแต่ละประเภทการสอบดังกล่าวแตกต่างกันอย่างชัดเจน จึงมีข้อสังเกตว่าการแบ่งการสอบออกเป็น ๓ ประเภทดังกล่าวนี้ สร้างความเหลื่อมล้ำในการสอบเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือไม่

(๔) การละเมิดอำนาจศาล (Contempt of Court) คือ การกระทำใด ๆ ที่เป็นการก่อความรำคาญ ชัดขวาง หรือเป็นอุปสรรคต่อศาลในระหว่างดำเนินกระบวนการพิจารณาหรือการกระทำต่าง ๆ ที่ถือได้ว่าเป็นการดูหมิ่นศาล เป็นปฏิปักษ์ ชัดแย้ง หรือขัดขึ้นระเบียบปฏิบัติหรือคำสั่งของศาล โดยบทบัญญัติเรื่องการละเมิดอำนาจศาลในนานาประเทศมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กระบวนการพิจารณาของศาลเป็นไปด้วยความรวดเร็วไม่ถูกขัดขวางเท่านั้น แต่สำหรับการตีความและใช้บังคับบทบัญญัติเรื่องการละเมิดอำนาจศาลในประเทศไทยมีขอบเขตอย่างกว้างและอาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

๒.๑.๔ การตอบชี้แจง

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายเสร็จแล้ว รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้ตอบชี้แจง สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีหลักการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการโดยยึดโยงกับการใช้พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ คือ ให้นำความกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์เพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ ตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๐ อันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ซึ่งบทบัญญัติใดของกฎหมายจะขัดหรือแย้งไม่ได้

ในปัจจุบันมีกฎหมายที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๐ แล้ว คือ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ วรรคสอง^{๒๑} และปัจจุบันยังมีร่างพระราชบัญญัติฉบับอื่น

^{๒๑} พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง (๑) (๓) (๘) และ (๙) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ”

ที่คณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรโดยมีหลักการในทำนองเดียวกันอีกจำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.^{๒๒}

อนึ่ง สำหรับการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือน ตำแหน่งปลัดกระทรวง อธิบดี และเทียบเท่า นั้น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๘๐^{๒๓} ก็ได้บัญญัติเรื่องการพ้นจากตำแหน่งไว้ในทำนองเดียวกันกับผู้พิพากษาและตุลาการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีจะดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๘๐ ต่อไป

(๒) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมิได้มีบทบัญญัติกำหนดให้อำนาจรัฐสภาในการถอดถอนผู้พิพากษาหรือตุลาการ ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงไม่สามารถมีข้อความขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว เนื่องจากจะทำให้บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้

๒.๑.๕ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียง ๒๙๕ เสียง ไม่รับหลักการ ๑ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๔ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการ มีกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

^{๒๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๓ หน้า ๗

^{๒๓} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๘๐ บัญญัติไว้ ดังนี้

“ มาตรา ๑๘๐ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งข้าราชการฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือนตำแหน่งปลัดกระทรวง อธิบดี และเทียบเท่า และทรงให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่กรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ”

๑. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
<http://edoc.parliament.go.th/Meeting/MeetingViewer.aspx?id=774>

Scan me ๑

๒. เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
<https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/585339>

Scan me ๒

๓. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญ ประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll.php

Scan me ๓

๔. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10082&mid=4349

Scan me ๔

๒.๒ วาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา^{๒๔}

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา โดยประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร (นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์) ได้เสนอรายงานของคณะกรรมการวิสามัญต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

จากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้เรียงลำดับมาตรา เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ตั้งแต่มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๓ และพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๓๒^{๒๕} โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง ต่อจากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

๕. รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔

<http://edoc.parliament.go.th/Meeting/MeetingViewer.aspx?id=794>

Scan me ๕

๖. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔

https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10155&mid=4369

Scan me ๖

^{๒๔} สามารถสืบค้นเอกสารรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ E-Library ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://library.parliament.go.th/index.php/th/house-representatives-documents> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๕ ถึง ๗ ในหน้าที่ ๑๒ และหน้าที่ ๑๓

^{๒๕} ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดไว้ว่า

“ข้อ ๑๓๒ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๓๑ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่”

๗. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔
https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10154&mid=4369

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๐๖ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๒ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง

๔. ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการวิสามัญได้มีข้อเสนอแนะที่คณะรัฐมนตรีควรทราบหรือควรปฏิบัติไว้ในรายงานของคณะกรรมการวิสามัญเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ดังนี้

๑. สำนักงานศาลยุติธรรมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลงาน ความรู้ความสามารถ และสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบ ในศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาลทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับการพัฒนาของระบบเทคโนโลยี ที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา พร้อมทั้งควรประกาศหรือเผยแพร่หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผล ตลอดจนผู้ประเมินในกรณีดังกล่าวให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เพื่อให้เกิดการประเมินผล อย่างเป็นธรรม

๒. สำนักงานศาลยุติธรรมควรพิจารณาปรับปรุงแนวทางการเปิดเผยรายละเอียด พฤติกรรมที่เป็นเหตุให้ผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบพ้นจากตำแหน่ง ทั้งในกรณีถูกสั่งลงโทษ ไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือกรณีอื่น ๆ โดยควรประกาศหรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยี สารสนเทศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปเพิ่มเติมอีกทางหนึ่ง นอกจากการลงประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาตามกระบวนการปกติ เพื่อให้ศาลมีความเชื่อมโยงกับประชาชน รวมทั้ง มีการตรวจสอบจากสาธารณชนในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบ อันเป็น เงื่อนไขสำคัญที่จะนำมาซึ่งความโปร่งใสและความไว้วางใจของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบในภาพรวม”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ
วิสามัญ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๑๒ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มี ดออกเสียง ๑ เสียง
และไม่ลงคะแนนเสียง ๓ เสียง

<p>พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๓๒ ข้าราชการตุลาการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง และวรรคสี่</p> <p>(๓) พ้นจากราชการตามมาตรา ๘/๑</p> <p>(๔) โอนไปรับราชการฝ่ายอื่น</p> <p>(๕) ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร</p> <p>(๖) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๕</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๒ ข้าราชการตุลาการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง และวรรคสี่</p> <p>(๓) พ้นจากราชการตามมาตรา ๘/๑</p> <p>(๔) โอนไปรับราชการฝ่ายอื่น</p> <p>(๕) ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร</p> <p>(๖) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๕</p> <p>(๗) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๕</p>

<p>พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>(๗) ถูกสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก (๘) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้พิพากษาตาม (๑) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ถ้าเป็น การพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ให้นำความ กราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง พระบรม ราชโองการดังกล่าวให้มีผลตั้งแต่วันออกจากราชการ วันโอน หรือวันที่ถูก ถอดถอนจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี</p>	<p>(๘) ถูกสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก การพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) (๓) หรือ (๘) ของข้าราชการ ตุลาการซึ่งมิใช่ตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ให้นำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงทราบ ถ้าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) (๔) (๕) หรือ (๗) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง โดยให้มีผลตั้งแต่วันออกจากราชการหรือวันโอน แล้วแต่กรณี”</p> <p>.....</p>

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ

ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ...

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สำนักงานศาลยุติธรรมได้ดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง^๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย อย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน โดยสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

๑. กระบวนการและขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็น

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.^๒ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ได้ดังนี้

การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นารับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ <https://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <https://www.coj.go.th> และเว็บไซต์ สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <https://jla.coj.go.th> ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา ๑๖ วัน โดยมีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น จำนวน ๓๘ คน ซึ่งเป็นการแสดงความเห็นชอบด้วยทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๗๗ ๑๓๑

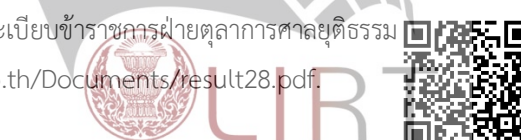
๑๓๑

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย อย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณา ในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบ ระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับ บริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

๑๓๑

๑๓๑”

^๒ สำนักงานศาลยุติธรรม, “สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔, <https://lawsurvey.coj.go.th/Documents/result28.pdf>.

๒. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทำให้กฎหมายมีความเป็นปัจจุบัน ไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน

สำนักงานศาลยุติธรรมได้มีการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ผ่านเว็บไซต์ <https://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <https://www.coj.go.th> และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <https://jla.coj.go.th>

๔. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานศาลยุติธรรมได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว

๕. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๓๒ (๘) กำหนดให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมได้ แต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มิได้มีการบัญญัติให้วุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจในการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งดังกล่าวไว้ ทำให้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการมีความไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๐* ได้กำหนดหลักเกณฑ์เรื่องการนำความกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์เพื่อทรงทราบในกรณีและผู้พิพากษาและตุลาการพ้นจากตำแหน่งในกรณีถึงแก่ความตาย เกษียณอายุ ตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๓๒ วรรคสอง บัญญัติให้เฉพาะกรณีข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา พ้นจากตำแหน่งเพราะถึงแก่ความตาย เท่านั้นที่ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ หากเป็นการพ้นจากตำแหน่งในกรณีอื่น ๆ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง โดยให้มีผลตั้งแต่วันออกจากราชการ วันโอน หรือวันที่ถูกถอดถอนจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี ดังนั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๓๒ วรรคสอง จึงมีความไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๐ การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ทั้ง ๒ ประเด็นดังกล่าว จึงจะทำให้กฎหมายมีความเป็นปัจจุบัน และไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

* รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๙๐ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๙๐ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ผู้พิพากษาและตุลาการพ้นจากตำแหน่ง แต่ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ ตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ”

ภาคผนวก

- : สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ตัวหนังสือที่ สม ๐๐๑๔/๑๔๒๒๗ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- : ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
พร้อมสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการ)
และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

สำเนา
หนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๔๒๒๗
ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑)

ด่วนที่สุด

ที่ สม ๐๐๑๔๑๔๗๒๗

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ 10433
วันที่ 28 ธ.ค. 2554
เวลา 16.11 น.

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์
สรุปลักษณะสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพุธที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๖

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายชวน หลีกภัย)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

รัฐ อนุมัติ
วันที่ 17.12.24 วันที่ 18.12.24
เวลา 16.24 น. พ.ร.
สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๑๑

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๘/๒๕๖๔
วันที่ ๒๘/๑๒/๒๕
เวลา ๑๗.๑๑ น.

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

(๒)

สารบบ

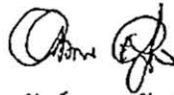
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔

ว่าที่ ร.ต.ต.

(อาพิชิต์ สุขะนันท์)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ร่าง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

(๓)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อกำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒)

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันมาตรา ๑๘๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ผู้นิติพิพากษาและตุลาการพ้นจากตำแหน่ง แต่ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ ตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ และมีได้กำหนดให้วุฒิสภานอกถอนบุคคลออกจากตำแหน่งแล้ว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ในส่วนที่เกี่ยวกับการนำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง และการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ รวมทั้งยกเลิกเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งกรณีวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่ง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๔)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
(ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน.

- “มาตรา ๓๒ ข้าราชการตุลาการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ
- (๑) ตาย
 - (๒) ได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง
 - (๓) พ้นจากราชการตามมาตรา ๘/๑
 - (๔) โอนไปรับราชการฝ่ายอื่น
 - (๕) ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร
 - (๖) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๕
 - (๗) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๕
 - (๘) ถูกสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก

(๕)

การพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) (๓) หรือ (๔) ของข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ตำแหน่ง
ผู้ช่วยผู้พิพากษา ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ถ้าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) (๔) (๕)
หรือ (๗) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง โดยให้มีผล
ตั้งแต่วันออกจากราชการหรือวันโอน แล้วแต่กรณี”

.....
.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

วิเชกภ ธีธรรมา

(นางปิยะนาถ รอดมัย)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑

สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
พร้อมสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการ)
และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากกฎหมาย

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ปัจจุบันมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ผู้พิพากษาและตุลาการพ้นจากตำแหน่ง แต่ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ ตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ และมีได้กำหนดให้วุฒิสภาดอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งแล้ว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ในส่วนที่เกี่ยวกับการนำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง และการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ รวมทั้งยกเลิกเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งกรณีวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่ง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อกำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒)

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

การแก้ไขปรับปรุงการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ นี้ได้มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง โดยเป็นการแก้ไขกฎหมายด้านการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตุลาการให้เป็นปัจจุบันสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการ)

สำนักงานศาลยุติธรรมได้ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการ) กำหนดหลักการยกเลิกการกำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากตำแหน่งกรณีวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่ง กำหนดให้การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา กรณิตาย เกษียณอายุ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ดังต่อไปนี้

๑. วิธีการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานศาลยุติธรรมได้ประกาศรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม และบุคคลทั่วไปผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานศาลยุติธรรม ได้แก่ เว็บไซต์ <https://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <https://www.coj.go.th> หัวข้อ ร่างกฎหมายที่รับฟังความคิดเห็น และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <https://jla.coj.go.th> ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ถึง วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา ๑๖ วัน มีผู้เข้ามาแสดงความคิดเห็นจำนวน ๓๘ คน โดยมีความเห็นชอบด้วยทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๒. ประเด็นที่รับฟังความคิดเห็น

๒.๑ ประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ (๖) โดยแยกออกเป็น ๒ อนุมาตรา คือ มาตรา ๓๒ (๖) และมาตรา ๓๒ (๗)

๒.๒ ประเด็นยกเลิกการกำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากตำแหน่ง กรณีวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่ง

๒.๓ ประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมโดยกำหนดให้การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา กรณิตาย เกษียณอายุ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

๒.๔ ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในประเด็นอื่น ๆ (ถ้ามี)

โดยมีประเด็นส่วนใหญ่ที่ผู้เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการคำรัฐธรรมนูญ

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- กฎหมายใหม่
- แก้ไข/ปรับปรุง
- ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย...สำนักงานศาลยุติธรรม

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนการปฏิรูปประเทศ

- สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน
- สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่อง.....

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๕๑ บัญญัติให้ “พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ ผู้พิพากษาและตุลาการพ้นจากตำแหน่ง แต่ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ ตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ” และมีได้กำหนดให้ วุฒิสภามีอำนาจถอดถอนผู้พิพากษาออกจากตำแหน่งแล้ว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ในส่วนของการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการที่ เกี่ยวกับการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง และการนำความกราบ บังคมทูลเพื่อทรงทราบ รวมถึงการยกเลิกเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งเมื่อวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจาก ตำแหน่ง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

เพื่อบัญญัติกฎหมายให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอันเป็นกฎหมาย สูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๕๑ บัญญัติให้ “พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ผู้พิพากษา และตุลาการพ้นจากตำแหน่ง แต่ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ ตามวาระ หรือพ้นจากร าชการเพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ” และมีได้กำหนดให้วุฒิสภามีอำนาจ ถอดถอนผู้พิพากษาออกจากตำแหน่ง มีความแตกต่างจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๓๒ จึงทำให้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มีข้อความขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยกำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง และนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ โดยปฏิบัติให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๐

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหาอย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๔. การรับฟังความคิดเห็น

ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว

ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

๑) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ในหมวด ๒ ศาลปกครอง มาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑

๒) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... มาตรา ๑๕ แก้ไขการพ้นจากตำแหน่งของผู้พิพากษาสมทบ

๓) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและกาวระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... มาตรา ๑๖ แก้ไขการพ้นจากตำแหน่งของผู้พิพากษาสมทบ

๔) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... มาตรา ๒๗ แก้ไขการพ้นจากตำแหน่งของผู้พิพากษาสมทบ

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

ไม่มี

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้ไข คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

ไม่มี

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

เป็นกฎหมายการบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการเพื่อให้เกิดความชัดเจนสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเป็นการคุ้มครองหลักประกันความเป็นอิสระในการใช้อำนาจตุลาการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีด้วยความยุติธรรมแก่ประชาชนให้ปราศจากอิทธิพลแทรกแซงจากพรรคพวกอดฉอนฉนจากวุฒิสภา

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ...สำนักงานศาลยุติธรรม

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นกรรมาธิการกฎหมายการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการที่มีผลบังคับใช้กันข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม ให้มีผลบังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้การบริหารงานบุคคลมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

และมีกรรมาธิการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่
ไม่มี

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

จัดให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้แก่หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนโดยทั่วไปทราบ ตลอดจนเผยแพร่กฎหมายผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานศาลยุติธรรม เช่น เว็บไซต์ของสำนักงานกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <https://jla.coj.go.th> เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <https://www.coj.go.th> กองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์ สำนักงานศาลยุติธรรม <https://iprd.coj.go.th> มีหนังสือเวียนถึงส่วนราชการต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์ด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก เป็นจำนวน ... บาท อัตราค่าจ้างที่ต้องใช้ ... อัตรา อัตราค่าจ้างที่มีอยู่แล้ว ... อัตรา อัตราค่าจ้างที่ต้องเพิ่มขึ้น ... อัตรา

ไม่มี

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ไม่มี

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

ไม่มี

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ไม่มี

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

(๑๒)

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ไม่มี

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ไม่มี

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

ไม่มี

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือ
ดำเนินกิจการทางปกครอง

ไม่มี

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์
อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ.....

(นายพงษ์เดช วานิชกิตติกูล)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

วันที่ ๑๙ มี.ค. ๒๕๖๔

สำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

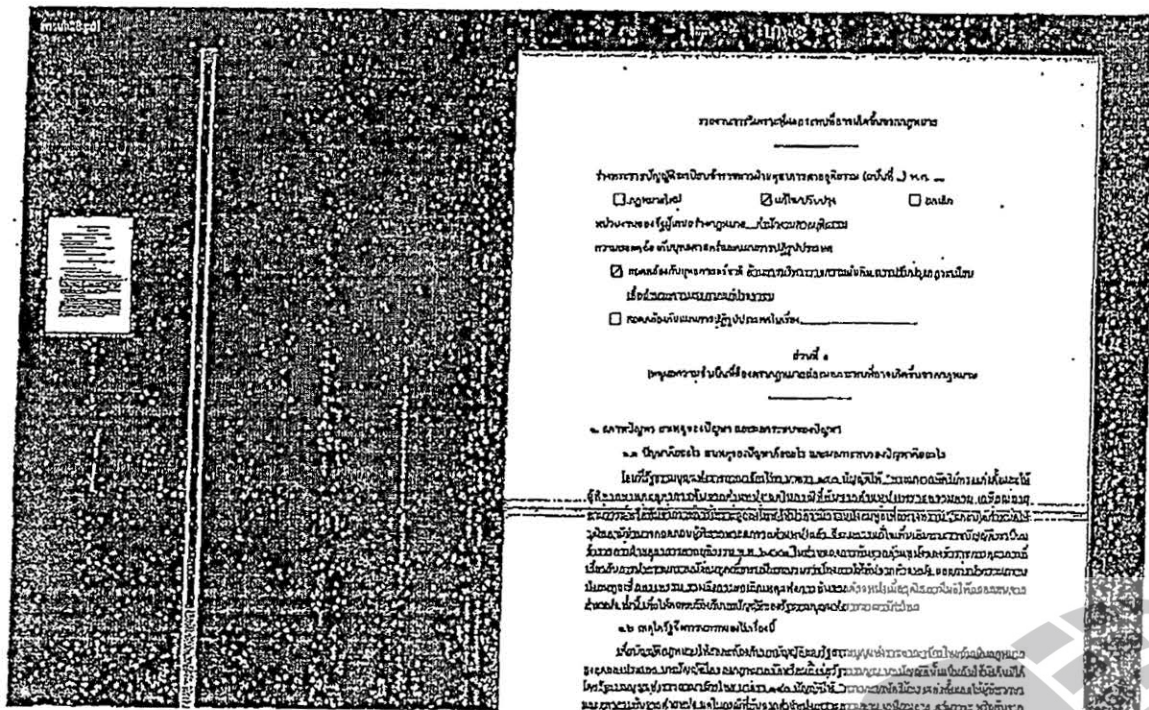
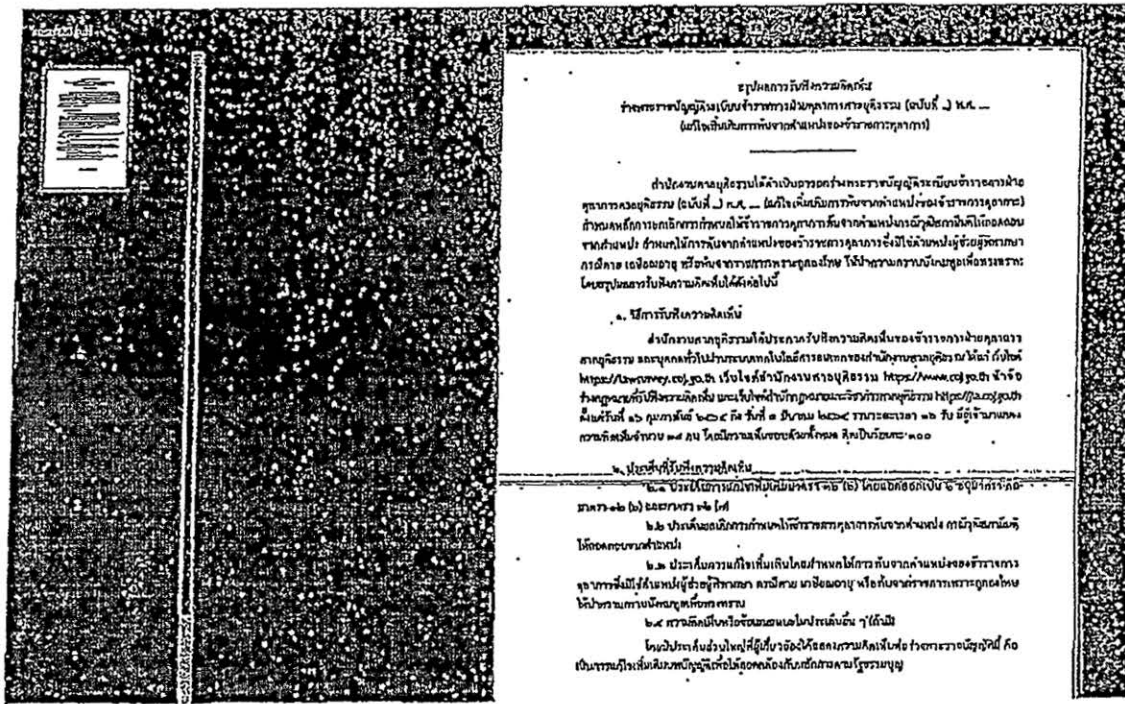
ส่วนพัฒนากฎหมาย (เศรษฐกิจสิทธิ)

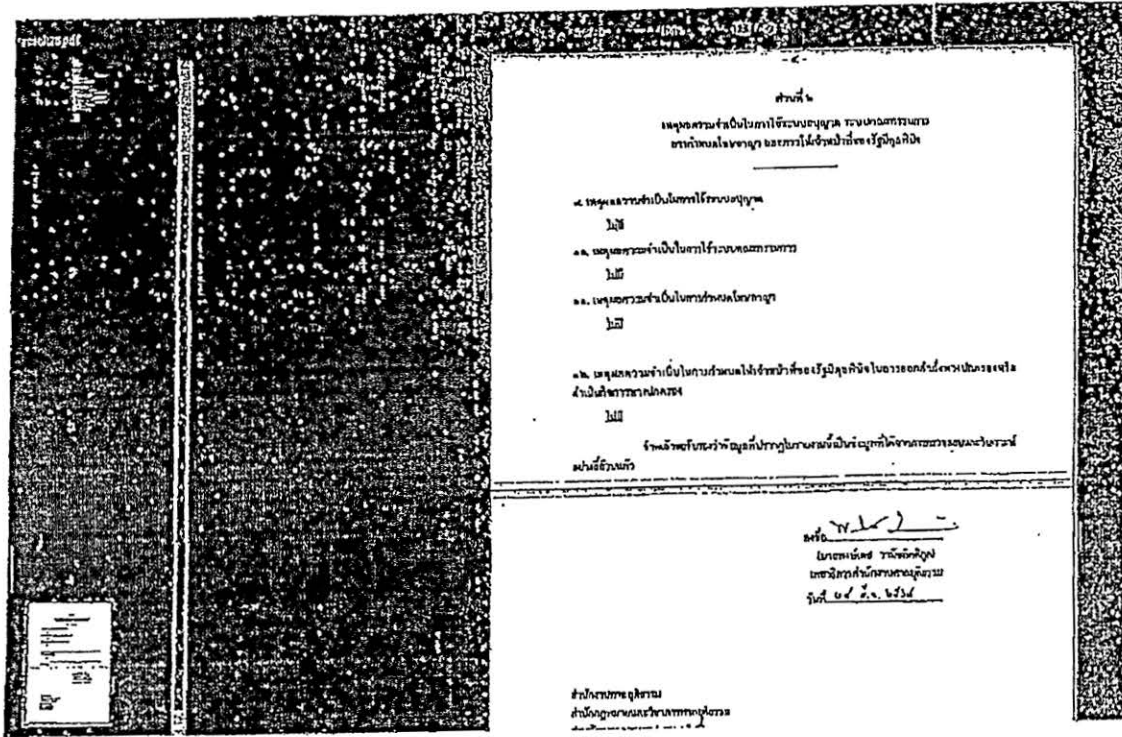
โทร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

โทรสาร ๐ ๒๕๑๓ ๘๓๗๓

E-mail ojta@coj.go.th

หลักฐานการเปิดเผยรายงานสรุปผล

“การตราพระราชบัญญัติของรัฐสภา”

“มาตรา ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, มาตรา ๘๑)

ออกแบบโดย : สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๙, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๑ - ๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๕

